

Nasjonale rammer for utvikling av lokale læreplaner i faget yrkesfaglig opphenting

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 22.06.2018 etter delegasjon i brev av 13. september 2013 fra Kunnskapsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringen (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 22.06.2018

Forskriften gjelder fra 1. august 2018 og er en del av Læreplanverket for Kunnskapsløftet.

1. Om ordningen med overgang for elever fra Vg1 studiespesialisering til alle yrkesfaglige programområder på Vg2

Denne ordningen gjør det mulig for elever fra Vg1 studiespesialisering å gå over til Vg2 yrkesfag, og samtidig fullføre opplæringen på normert tid.

Elever som har gått Vg1 studiespesialisering har gjennomført alle fellesfagene tilsvarende Vg1 og Vg2 yrkesfag (476 årstimer) i tillegg til 254 årstimer fellesfag mer enn det elevene på yrkesfag har.

Overgangen fra Vg1 studiespesialisering til Vg2 innenfor yrkesfaglig utdanningsprogram frigjør derfor 196 fellesfagtimer på Vg2. For å oppfylle kravene til fag- og timefordelingen, er det et krav om at elevene bruker de frigjorte timene (196 årstimer) til yrkesfaglig opphenting.

Elever som følger denne ordningen har ikke hatt opplæring i programfagene på Vg1 (477 timer). Dette kompenseres ved at elevene får et opplæringstilbud på Vg2 der de mest relevante kompetansemålene fra programfagene på Vg1 i det aktuelle utdanningsprogrammet hentes opp.

De 196 timene elevene henter kompetansemål fra programfagene på Vg1 er et eget fag med navnet

yrkesfaglig opphenting. Koden for faget føres på kompetansebeviset etter Vg2 og følges av et vedlegg som viser den lokale læreplanen. Omfanget på den kompetansen eleven skal hente opp må stå i forhold til timetallet i faget (196 årstimer).

Elevene fra Vg1 studiespesialisering følger de ordinære Vg2-læreplanene i programfagene og gjennomfører yrkesfaglig fordypning i Vg2 og kroppsøving som de øvrige elevene.

2. Prinsipper for utvikling av en lokal læreplan i yrkesfaglig opphenting

Skoleeier (fylkeskommunen) har ansvar for at det blir utviklet en lokal læreplan for eleven i faget *yrkesfaglig opphenting*. Denne planen skal beskrive hvilke kompetansemål eleven skal hente opp fra Vg1. Planen skal også beskrive hvordan opplæringen skal organiseres.

Den lokale læreplanen for eleven skal utvikles i samarbeid mellom skolen og lokalt arbeidsliv. Læreplanen i yrkesfaglig opphenting skal ta utgangspunkt i læreplanen for Vg1 i det aktuelle yrkesfaglige utdanningsprogrammet.

Kompetansemålene skal være identiske med kompetansemålene på Vg1, og den lokale læreplanen skal inneholde de mest relevante kompetansemålene.

De mest relevante kompetansemålene skal være

- kompetansemål som er rettet direkte inn mot det Vg2-tilbudet eleven har valgt og eventuelt det Vg3-tilbudet eleven sikter seg inn mot

eller

- kompetansemål fra Vg1 der eleven får en bredere og mer helhetlig forståelse av programområdet

3. Vurdering

De generelle bestemmelsene om individuell vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven kapittel 3.

Det er skolen som har ansvaret for både underveisvurdering og sluttvurdering.

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktkarakter

Fag og årstrinn	Ordning
Yrkesfaglig opphenting Vg2	Eleven skal ha en standpunktkarakter i faget.

Eksamen for elever

Årstrinn	Ordning
Yrkesfaglig opphenting Vg2	Eleven skal ikke opp til eksamen i faget. Elever som etter § 3-33 i forskrift til opplæringsloven har rett til særskilt eksamen i yrkesfaglig opphenting, skal opp til en praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

4. Organisering av opplæringen

Skolen og lokalt arbeidsliv bestemmer når og hvor eleven skal få opplæringen i faget yrkesfaglig opphenting. For noen fag kan opplæringen (timene) fordeles jevnt utover i hele skoleåret. For andre fag, der deler av kompetansen fra Vg1 er en forutsetning for å kunne starte opplæring i Vg2, kan skolen periodisere opplæringen (timene).

To eksempler på organisering av yrkesfaglig opphenting (196 årstimer):

- 196 årstimer fordelt med samme timetall hver uke gjennom hele skoleåret.
- Opplæring i uka før skolestart med 26 årstimer og opplæring i høstferien med 26 årstimer. Resten av timene (144 årstimer) fordeles jevnt utover i skoleåret.

Opplæringen i yrkesfaglig opphenting kan gjøres på ulike måter. Eleven/elevene fra Vg1.studiespesialisering kan ha individuell opplæring, eller dersom flere elever har valgt samme programområde i egne grupper, eleven kan delta i deler av opplæringen til Vg1-elevene, de kan være utplassert i bedrift, eller de kan ha en kombinasjon av disse.

Forslag til mal for lokal læreplan i yrkesfaglig opphenting

Læreplanen er utviklet av: (navn på skole og samarbeidspartner i lokalt arbeidsliv)

Dato:

Navn på eleven:

Fullført Vg1 (*navn på utdanningsprogram*)

Elev i Vg2 (*navn på programområde*)

De nasjonale rammene fastsetter:

- Yrkesfaglig opphenting har et omfang på 196 årstimer.
- Utvalget av kompetansemål og organiseringen av opplæringen bestemmes lokalt av den videregående skolen i samarbeid med lokalt arbeidsliv.
- Den lokale læreplanen skal inneholde
  - de mest relevante kompetansemålene fra Vg1 i det aktuelle utdanningsprogrammet, rettet direkte inn mot det Vg2-tilbudet eleven har valgt og eventuelt det Vg3-tilbudet eleven sikter seg inn moteller
  - kompetansemål som utgjør bredden og helheten i Vg1
- Kompetansemålene skal være identiske med kompetansemålene i den aktuelle Vg1-læreplanen.
- Omfanget på den kompetansen eleven skal hente opp må stå i forhold til timetallet i faget

Utvalget av kompetansemål fra Vg1-læreplanen: (*kompetansemålene skrives inn*)

Bestemmelser om sluttvurdering:

Eleven skal ha en standpunktkarakter i faget. Eleven skal ikke opp til eksamen i faget. Elever som etter § 3-33 i forskrift til opplæringsloven har rett til særskilt eksamen i yrkesfaglig opphenting, skal opp til en praktisk eksamen. Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Organisering av opplæringen: (*beskrivelse av organiseringen*)